

Sygn. akt I ACa 52/20

IACz 29/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 kwietnia 2021 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Grzegorz Krężolek (spr.)
Sędziowie:	SSA Regina Kurek SSO (del.) Krzysztof Lisek
Protokolant:	Katarzyna Mitan

po rozpoznaniu w dniu 16 kwietnia 2021 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa A. H. (1)

przeciwko P. F. (1) i P. W. (1)

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną

na skutek apelacji pozwanych

od wyroku Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 31 października 2019 r. sygn. akt I C 473/17 i zażalenia powoda na zawarte w tym wyroku rozstrzygnięcie o kosztach procesu

1. **oddala apelację;**

2. **oddala zażalenie;**

3. **zasądza od pozwanych na rzecz powoda kwotę 7.200 zł (siedem tysięcy dwieście złotych) tytułem kosztów postępowania odwoławczego.**

SSA Regina Kurek SSA Grzegorz Krężolek SSO (del.) Krzysztof Lisek

Sygn. akt : I ACa 52/20, I ACz 29/20

UZASADNIENIE

Ostatecznie precyzując swoje żądania skierowane przeciwko P. F. (1) i P. W. (1) , A. H. (1) domagał się uznania za bezskuteczną w stosunku do niego czynności prawnej, aneksu z dnia 14 czerwca 2013 roku, do umowy dzierżawy z

dnia 12 października 2010 roku, dokonanej pomiędzy jego dłużnikiem T. S. (1) jako wierzycielem, a pozwanymi jako dzierżawcami, co do łącznej kwoty 214.878,32 zł wraz z ustawowymi odsetkami, w stosunku do wierzytelności powoda wynikających z:

- nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w T. z dnia 14 kwietnia 2011 roku sygnatura akt(...) oraz postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 13 lipca 2011 roku o nadaniu klauzuli wykonalności, nakazującego T. S. (1) zapłatę kwoty 60.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 marca 2011 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 750 zł, tytułem zwrotu kosztów procesu,

- nakazu zapłaty Sądu Rejonowego w T. z dnia 20 kwietnia 2011 roku, sygnatura akt (...) oraz postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 19 marca 2012 roku, sygnatura akt (...), o nadaniu klauzuli wykonalności, nakazującego T. S. (1) zapłatę kwoty 60.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 marca 2011 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 750 zł tytułem zwrotu kosztów procesu i kwotę 50 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania,

- wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 11 stycznia 2013 roku sygnatura akt (...) oraz postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 12 lipca 2013 roku, sygnatura akt (...) o nadaniu klauzuli wykonalności, zasądającego od T. S. (1) na rzecz powoda kwotę 12,791,08 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 10 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 50 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (...)

Jako ewentualne zgłosił żądanie którym domagał się uznania za nieważne aneksów z dnia 14 listopada 2010 roku oraz 14 czerwca 2013 roku do wskazanej wyżej umowy argumentując, że wzajemne oświadczenia woli dłużnika i pozwanych w ramach tych czynności, które są nieważne, zostały złożone dla pozorów.

Taki sam charakter miało też żądanie A. H. (1), którym działając jako wierzyciel egzekwujący dłużnika T. S. (1), na podstawie zaświadczenia o wstąpieniu wierzyciela w prawa i roszczenia dłużnika, wystawionego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w T. A. G. w dniu 26 czerwca 2017r., domagał się solidarnego zasądzenia od pozwanych jako trzecio dłużników, prowadzących działalność gospodarczą pod nazwą(...) S.C. kwoty 210.000 zł należnej dłużnikowi z tytułu czynszu dzierżawnego za miesiące od kwietnia 2014 roku do grudnia 2015 roku, wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi od dnia wymagalności do dnia zapłaty.

A. H. (1) zaznaczył przy tym, że łączna wartość dochodzonego roszczenia należności głównej i odsetek ograniczona jest wysokością aktualnych roszczeń powoda wynikających z postępowań egzekucyjnych, prowadzonych przez niego wobec T. S. (1), które na dzień opisanego sprecyzowania żądań [13 czerwca 2018r] wynosi 214.878,32 zł.

Domagał się także obciążenia pozwanych kosztami procesu

Motywuując swoje stanowisko wskazał, że czynności prawne jakich pozwani dokonywali z jego dłużnikiem doprowadziły do jego pokrzywdzenia albowiem zabudowana nieruchomość w T. przy ul. (...), która była przedmiotem umowy dzierżawy, a następnie kolejnych aneksów do niej, była w istocie jedynym składnikiem majątku T. S. (1). Tylko z niej dłużnik mógł pozyskać dochód który mógłby posłużyć dla zaspokojenia wierzytelności powoda stwierdzonych tytułami wykonawczymi. Treść treść aneksów, a w szczególności tego, który pozwani zawarli z dłużnikiem 14 czerwca 2013r - oznaczony jako nr 2 - spowodowała, iż taka możliwość została wyłączona.

Pozwani domagali się oddalenia powództwa tak w odniesieniu do żądania zgłoszonego jako główne oraz sformułowanych jako ewentualne. Postulowali również obciążenie powoda kosztami postępowania.

Podnosili że nie zalegają T. S. (1) z żadnymi opłatami tytułem czynszu dzierżawnego ani też z innego tytułu prawnego i podnieśli zarzut potrącenia z tą wierzytelnością dłużnika wierzytelności własnych, wynikających z wartości prac remontowych w budynkach znajdujących się na nieruchomości w T. przy ul. (...), których rozmiary ilościowe i ramy czasowe szczegółowo przedstawili.

Przyznali, że wiąże ich z dłużnikiem powoda umowa dzierżawy, zawarta na czas oznaczony, opiewająca na czynsz w kwocie 10.000 zł brutto miesięcznie.

Umowa dzierżawy została zmieniona aneksem nr (...) z dnia 4 listopada 2010 roku oraz aneksem nr (...) z dnia 14 czerwca 2013 roku, przy czym jak wskazali, ten ostatni został zawarty z uwagi na pogarszający się stan budynku i konieczność wykonania remontu z planowanym terminem zakończenia na miesiąc sierpień 2016 roku.

Oddana w dzierżawę nieruchomości była w złym stanie technicznym, zaś biorąc pod uwagę zamiar pozwanych, chcących czerpać korzyści z poddzierżawy, należało ku temu poczynić nakłady i przeprowadzić prace remontowo - modernizacyjne, które zgodnie z uzgodnieniami stron, w części, uległy rozliczeniu w czynszu.

Wierzytelności objęte tymi nakładami jakie czynili na nieruchomości, były sukcesywnie potrącane z czynszem za dany rok kalendarzowy. Wierzytelność tytułem czynszu za 2014 rok w wysokości 120.000 zł została potrącona z wierzytelnością w wysokości 192.128,38 zł z tytułu dokonanych remontów w wysokości 65.427, 29 zł i nadpłatą wartości z tego tytułu za 2013 rok w kwocie 126.701,09 zł.

Wierzytelność z tytułu czynszu za 2015 rok w wysokości 120.000 zł została przez nich skompensowana z wierzytelnością w wysokości 102.897,27 zł tytułem dokonanych remontów w wysokości 30.768,96 zł oraz nadpłatą wynikająca z kosztów przeprowadzonych prac remontowych za rok 2014 w wysokości 72.128,31 zł.

Wierzytelność tytułem czynszu za okres od 1 stycznia 2016 roku do dnia 14 sierpnia 2016 roku w wysokości 75.000 zł została potrącona z wierzytelnością w kwocie 1.499,98 zł, tj. kwotą wydatków - 18.602,71 zł- pomniejszoną o saldo ujemne we wzajemnych rozliczeniach z T. S. (1) z roku 2015 w wysokości 17.102,73 zł. Pozostała różnica, tj. kwota 73.500 zł została wpłacona na rachunek komornika, na które trafiają regularnie również wpłaty tytułem czynszu za kolejne okresy rozliczeniowe.

Wyrokiem z dnia 31 października 2019r, Sąd Okręgowy w Tarnowie

-uznał za bezskuteczny w stosunku do powoda A. H. (1) aneks numer (...) z dnia 14 czerwca 2013 roku do umowy dzierżawy z dnia 12 października 2010 roku, zawarty pomiędzy T. S. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą (...) w Z., a P. F. (1) i P. W. (1) działającymi jako wspólnicy spółki cywilnej (...) s.c. z siedzibą w T., celem ochrony trzech wierzytelności powoda A. H. (1) przysługujących mu w stosunku do T. S. (1), określonych w nakazie zapłaty Sądu Rejonowego w T. z dnia 14 kwietnia 2011 roku, sygn. akt(...) w nakazie zapłaty Sądu Rejonowego w T. z dnia 20 kwietnia 2011 roku, sygn. akt(...) oraz w wyroku Sądu Rejonowego w T. z dnia 11 stycznia 2013 roku, sygn. akt (...), opatrzonemu następnie klauzulą wykonalności na rzecz A. H. (1) przez tenże Sąd Rejonowy w T. postanowieniem z dnia 12 lipca 2013 roku, sygn. akt (...)pkt I] oraz

-zasądził solidarnie od pozwanych P. F. (1) i P. W. (1) na rzecz powoda A. H. (1) kwotę 16.195,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.[pkt II sentencji wyroku]

Sąd Okręgowy ustalił następujące fakty istotne dla rozstrzygnięcia:

T. S. (1) od dnia 15 września 2003 r. prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...) T. S. (1), regon (...), NIP (...).

Jest użytkownikiem wieczystym nieruchomości położonej w T., przy ul. (...), na której znajdują się magazyny, sklepy, stacja benzynowa, dla której Sąd Rejonowy w T. prowadzi księgę wieczystą numer (...).

Jest dłużnikiem licznych zobowiązań względem wierzycieli, a przeciwko niemu prowadzone były już w 2010r postępowania egzekucyjne. Jest on także dłużnikiem powoda.

W dniu 12 października 2010 r., jako przedsiębiorca zawarł z pozwanymi P. F. (1) oraz P. W. (1), prowadzącymi działalność gospodarczą pod firmą (...)Spółka cywilna, pod nr NIP (...) i nr REGON (...) umowę dzierżawy, na mocy

której oddał im do dyspozycji nieruchomość zabudowaną halą magazynowo – produkcyjną i budynkami biurowymi oraz stacją benzynową, położoną w T. przy ul. (...)

W dacie zawierania umowy jej strony znały się. P. F. (1) i P. W. (1) wspólnie z T. S. (1) grali w koszykówkę, jak również brali udział w rozgrywkach amatorskich. Łączyła ich nawzajem także znajomość biznesowa. Pozwani bowiem pożyczali mu pieniądze. Przed podpisaniem umowy P. F. (1) posiadał wobec T. S. (1) wierzytelność pieniężną w kwocie 600.000 zł. Z kolei pozwany P. W. (1) był jego wierzycielem na kwotę 400.000 zł. Umowa dzierżawy została zawarta na okres 9 lat, od 12 października 2010 roku do 12 października 2019 roku.

Pozwani zapłacili T. S. (1) czynsz dzierżawny w wysokości 10.000 zł brutto miesięcznie za okres 24 miesięcy z góry, w kwocie 240.000 zł. Przyjęcie całej sumy wydzierżawiający potwierdził podpisem złożonym w dniu zawarcia umowy.

W późniejszym czasie T. S. (1) wystawił dwie faktury opiewające na kwoty po 60.000 zł tytułem czynszu dzierżawnego. Pierwsza została wystawiona w listopadzie 2012 r, druga w grudniu 2012 r. Powyższe kwoty pozwani zapłacili wydzierżawiającemu gotówką.

W § 8 umowy dzierżawy strony ustaliły, że wszelkie nakłady ponoszone przez dzierżawców, przekraczające jednorazowo 5000 zł będą rozliczane przez potrącenie z należnością czynszową za przyszłe okresy jej obowiązywania.

Po zakończeniu umowy dzierżawy, dzierżawcy P. F. (1) i P. W. (1) byli zobowiązani się niezwłocznie zwrócić nieruchomość wydzierżawiającemu.

Dzierżawcom nie przysługiwało prawo do zwrotu nakładów poniesionych na zabudowę i urządzenie nieruchomości, jak również byli zobowiązani do pokrywania kosztów użytkowania, związanych z prawidłową eksploatacją realności, legalizacji i wszelkich napraw urządzeń, znajdujących na przedmiocie umowy, a także ponoszenia opłat za energię elektryczną, wodę, gaz, śmieci, ścieki, telefony, ochronę mienia, podatki i opłaty lokalne związane z użytkowaniem nieruchomości.

W dacie zawierania umowy dłużnik miał świadomość toczących się przeciwko niemu postępowań egzekucyjnych. Kwotę, którą otrzymał wówczas od wydzierżawiających przeznaczył na spłatę swoich zobowiązań.

Umowa z 12 października 2010 r została ujawniona w księdze wieczystej nr (...), prowadzonej dla nieruchomości. W tym czasie, w księdze wieczystej były już ujawnione w dziale III wpisy ostrzeżeń o wszczęciu przeciwko dłużnikowi kilku postępowań egzekucyjnych.

Następnego dnia po zawarciu umowy dzierżawy, tj. w dniu 13 października 2010 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w T. wszczął egzekucję z nieruchomości będącej przedmiotem dzierżawy. To postępowanie egzekucyjne prowadzone było pod sygnaturą akt(...)

Także P. F. (1) z czasem stał się wierzycielem egzekwującym z nieruchomości dłużnika, a przyłączył się, jako wierzyciel, do toczącej się już egzekucji, co nastąpiło w dniu 27 stycznia 2012 r.

Umowa zawarta pomiędzy pozwanymi a dłużnikiem została zmieniona aneksami: nr (...) z dnia 4 listopada 2010 roku oraz nr 2 z dnia 14 czerwca 2013 roku.

Na podstawie aneksu nr (...) zmianie uległa treść § 8 i 9 ust. 2 w ten m. in. w ten sposób, że wykreśleniu uległo ujęte dotąd ujęte w tym paragrafie sformułowanie: „przekraczające kwotę jednorazową 5000 zł” W pozostałym zakresie umowa dzierżawy pozostała bez zmian. Ten aneks wszedł w życie ze skutkiem wstecznym, od dnia 12 października 2010 roku.

Z uwagi na zły stan techniczny nieruchomości będącej przedmiotem dzierżawy i konieczność dokonania remontu jej infrastruktury, dzierżawcy w treści aneksu nr (...) oświadczyli, że z dniem 14 czerwca 2013 roku przystępują

do koniecznego remontu nieruchomości będącej przedmiotem umowy dzierżawy, którego zakres wykracza poza czynności zwykłego nią zarządu.

Dzierżawca wyraził zgodę na podjęcie tych prac.

Strony określiły czas trwania remontu do dnia 14 sierpnia 2016 roku. T. S. (1) jednocześnie oświadczył, że do tego czasu wstrzymuje naliczanie czynszu i odstępuje od rozliczania z pozwanymi innych pożytków, które będzie przynosić w tym czasie nieruchomość.

Z dalszej części ustaleń wynika, że P. F. (1) i P. W. (1), oraz dłużnik powoda dokonywali pomiędzy sobą rozliczenia czynszu dzierżawnego za lata 2013, 2014 i 2015.

I tak za rok 2013, według ich ustaleń, czynsz należny wynosić miałyby za okres od dnia 14 czerwca 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku kwotę 65.000 złotych z czego kwoty 45.000 zł., 12.468,40 zł. i 17.589 zł. zostały pokryte z nadpłaty czynszu za okres wcześniejszy, zaś poniesione nakłady remontowe do dnia 31.12.2013 r. stanowić miały, według ustaleń, równowartość 116.643,62 złotych. Tym samym na koniec roku 2013 nadpłata czynszu miałyby wynosić 126.701,02 złotych.

Z kolei za rok 2014, według stron umowy, czynsz należny wynosić miałyby za okres od dnia 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2014 roku kwotę 120.000 złotych, zaś poniesione nakłady remontowe za ten sam okres wynieść miały 65.427,29 złotych, z czego wynika, przy uwzględnieniu nadpłaty za rok 2013, w kwocie 126.701,02 złotych, na koniec roku 2014 nadpłata czynszu miała wynosić 72.128,31 złotych.

Za rok 2015 należny czynsz odpowiadał kwocie kwotę 120.000 złotych, natomiast wartość poniesionych przez pozwanych nakładów remontowych- 30.768,96 złotych. Wobec tego, przy uwzględnieniu nadpłaty za rok 2014, w kwocie 72.128,31 złotych, na koniec roku 2015 niedopłata czynszu po stronie P. F. (1) i P. W. (1) miała- zgodnie z ustaleniami stron - wynosić 17.102,73 złotych.

Za okres od 1 stycznia 2016 roku do 14 sierpnia 2016 roku [daty, w której prace remontowe miały zostać zakończone], czynsz wynosił 75.000 złotych, a wartość poniesionych nakładów 18.602,71 złotych. Dlatego, jak ustalili to pozwani i dłużnik, przy uwzględnieniu niedopłaty za rok 2015, w kwocie 17.102,73 złotych, na dzień 14 sierpnia 2016 roku, brakująca część wierzytelności czynszowej miałyby wynosić 73.500,02 złotych.

Sąd I instancji ustalił także, że :

nakazem zapłaty Sądu Rejonowego w T. z dnia 14 kwietnia 2011 roku, sygnatura akt(...) wydanym w postępowaniu nakazowym nakazano T. S. (1), aby zapłacił na rzecz powoda kwotę 60.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 marca 2011 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 750 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Sąd Rejonowy w T. postanowieniem z dnia 13 lipca 2011 roku nadał temu orzeczeniu klauzulę wykonalności.

Nakazem zapłaty, wydanym w postępowaniu nakazowym w dniu 20 kwietnia 2011 roku, w sprawie(...) nakazano T. S. (1) zapłatę na rzecz powoda kwoty 60.000 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 marca 2011 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 750 zł tytułem zwrotu kosztów procesu oraz 50 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Sąd Rejonowy w T. postanowieniem wydanym w dniu 19 marca 2012 roku nadał temu orzeczeniu klauzulę wykonalności (punkt I) oraz zasądził od dłużnika T. S. (1) na rzecz A. H. (1) kwotę 50 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (punkt II postanowienia).

Sąd Rejonowy w T., wyrokiem z dnia 11 stycznia 2013 roku, wydanym w sprawie (...) zasądził od T. S. (1), prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) w Z. na rzecz (...) w T. kwotę 12.791, 08 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w stosunku rocznym od dnia 10 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty.

Wierzytelność przysługująca J. W., na podstawie tego orzeczenia, została następnie przeniesiona na powoda A. H. (1), który wystąpił do Sądu Rejonowego w T. w wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności na swoją rzecz, wobec przejścia uprawnień w nim stwierdzonych w oparciu o tę cesję.

Sąd Rejonowy w T. postanowieniem z dnia 12 lipca 2013 roku nadał klauzulę wykonalności na rzecz powoda, zasądając od T. S. (1) na jego rzecz kwotę 50 zł tytułem kosztów postępowania.

W oparciu o wskazane tytuły wykonawcze, z wniosku A. H. (1) Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w T.A. G. od 2011 roku prowadził przeciwko T. S. (1) postępowania egzekucyjne w celu wyegzekwowania należności objętych wskazanymi tytułami wykonawczymi.

Ich aktualne oznaczenia to (...), (...)

Na wniosek powoda o wyjawienie majątku w 2012 roku dłużnik taki wykaz złożył, nie ujawniając prawa użytkownika wieczystego nieruchomości położonej w T., przy ul. (...).

Na wniosek A. H. (1), w 2013 roku została wszczęta przeciwko dłużnikowi egzekucja z wierzytelności przysługujących T. S. (1) od pozwanych P. F. (1) i P. W. (1), z tytułu czynszu dzierżawnego wynikającego z umowy dzierżawy zawartej w dniu 12 października 2010 r.

Podczas jego przebiegu Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym A. G., w toku postępowań egzekucyjnych z inicjatywy powoda, prowadzonych wówczas pod sygnaturami (...) w dniu 27 sierpnia 2013 roku dokonał zajęcia wierzytelności przysługującej dłużnikowi z tytułu tego czynszu, jednocześnie zobowiązując obecnie pozwanych aby należnego świadczenia nie uiszczali dłużnikowi lecz złożyli je na konto komornika. Poinformował ich też, że dłużnik nie może odbierać zajętego świadczenia ani rozporządzać zajętą wierzytelnością i ustanowionym na niej zabezpieczeniem, że zajęcie sum płatnych okresowo obejmuje także wypłaty przyszłe oraz że jest dokonane z chwilą doręczenia zawiadomienia stronom.

W dniu 4 grudnia 2013 roku pozwani poinformowali organ egzekucyjny, iż spółka cywilna (...) nie posiada względem dłużnika T. S. (1) żadnych zobowiązań, których wynikać by mogły dla dłużnika wierzytelności podlegające zajęciu.

Pismem z dnia 18 listopada 2013 r. A. H. (1) zwrócił się do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w T.A. G. o wydanie zaświadczenia w celu wykonywania przez wierzyciela wszelkich praw roszczeń dłużnika, na podstawie art. 902 k.p.c. w zw. art. 887 § 1 k.p.c. W dniu 12 marca 2014 roku ponowił ten wniosek, wnosząc także o wszczęcie egzekucji z nieruchomości będącej w wieczystym użytkowaniu wieczystym dłużnika.

Komornik odmówił wydania takiego zaświadczenia z uwagi na odpowiedź pozwanych

W międzyczasie, w 2013 r., pozwany P. F. (1) zakupił dwie wierzytelności względem T. S. (1) na kwotę około pół miliona złotych. Były one zabezpieczone hipotekami z pierwszeństwem ujawnienia na prawie do nieruchomości przy ul. (...) w T., dzięki czemu mógł wpisać się jako z niej uprawniony przy jego zachowaniu.

Jak ustala dalej Sąd I instancji, podczas postępowań egzekucyjnych dłużnik T. S. (1) dobrowolnie wpłacał drobne kwoty na rzecz powoda. Do dnia 8 stycznia 2016 r., na poczet zadłużenia wynikającego z nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Rejonowy w T. w dniu 20 kwietnia 2011 roku sprawie (...), w dniu wpłacił kwotę 3000 zł.

Na poczet wierzytelności przysługującej powodowi, stwierdzonej nakazem zapłaty Sądu Rejonowego w T. z dnia 14 kwietnia 2011 roku, wydanym w sprawie (...) wpłacił powodowi następujące kwoty: w dniu 16 lutego 2012 roku 1.000 zł, w dniu 12 lipca 2012 roku 1.000 zł, 24 lipca 2012 roku 1.000 zł, 8 sierpnia 2012 roku 1.000 zł, 13 września 2013 roku 180 zł oraz 3 października 2013 roku 200 zł. Łącznie przekazał powodowi kwotę 4.380 zł.

W wyniku dobrowolnych wpłat, tytułem zapłaty zadłużenia stwierdzonego wyrokiem Sądu Rejonowego w T. wydanym w dniu 11 stycznia 2013 roku w sprawie (...) przekazał powodowi następujące kwoty: w dniu 4 listopada 2013 roku 120

zł, w dniu 10 grudnia 2013 roku 150 zł, w dniu 24 stycznia 2014 roku 120 zł, w dniu 25 lutego 2014 roku 150 zł, w dniu 21 marca 2014 roku 150 zł, w dniu 30 kwietnia 2014 roku 150 zł, w dniu 11 czerwca 2014 roku 130 zł, w dniu 9 lipca 2014 roku 100 zł, w dniu 13 sierpnia 2014 roku 50 zł, w dniu 29 września 2014 roku 120 zł, w dniu 20 października 2014 roku 60 zł, w dniu 28 listopada 2014 roku 120 zł, w dniu 23 stycznia 2015 roku 150 zł, w dniu 12 października 2015 roku 100 zł oraz w dniu 13 listopada 2015 roku 100 zł. Łącznie na poczet wierzytelności przysługującej powodowi na podstawie tego orzeczenia zapłacił kwotę 1.770 zł. O wskazane wyżej sumy powód ograniczył egzekucje.

Prowadzone postępowania egzekucyjne zostały umorzone z uwagi na ich bezskuteczność.

W dniu 7 stycznia 2016 roku powód ponownie wystąpił o ich wszczęcie w oparciu o wskazane wyżej tytuły wykonawcze.

Podczas tych postępowań, oznaczonych sygnaturami : (...)organ egzekucyjny dokonał ponownego zajęcia u pozwanych wszelkich wierzytelności przysługujących dłużnikowi z tytułu czynszu dzierżawnego wynikającego z umowy dzierżawy zawartej z pozwanymi w dniu 12 października 2010 roku. Pismami z dnia 15 stycznia 2016 roku pozwani P. F. (1) i P. W. (1) poinformowali komornika , że nie posiadają żadnych zobowiązań względem dłużnika.

W dniu 18 października 2016 roku komornik zawiadomił powoda, że postępowanie egzekucyjne prowadzone z wniosku innego wierzyciela T. S. (1) z prawa użytkowania wieczystego nieruchomości oznaczonej jako działka nr (...), obręb (...), zabudowanej w części budynkiem magazynowo- biurowym oraz w części Stacją Paliw, położonej w T. przy ul. (...), objętej księgą wieczystą numer (...) jest na etapie zakończenia opisu i oszacowania nieruchomości .

Ogólna wartość tej nieruchomości została w ramach tej czynności określona na kwotę 4.049.656 zł.

Z dalszej części ustaleń Sądu Okręgowego wynika , że postępowania egzekucyjne prowadzone z inicjatywy A. H. (1) przeciwko T. S. (1) są bezskuteczne.

Podczas ich przebiegu ustalono , że dłużnik nie posiada żadnych składników majątkowych, do których można by skutecznie skierować egzekucję w zakresie określonym we wnioskach powoda

A. H. (1) wnioskiem z dnia 6 listopada 2016 r. wystąpił do Sądu Rejonowego w T. o nakazanie dłużnikowi wyjawienie majątku i złożenie przyrzeczenia. W toku tego postępowania do złożenia wykazu majątku nie doszło.

W takim samym rodzajowo postępowaniu - oznaczonym sygnaturą (...) Sądu Rejonowego w T., z wniosku wierzyciela (...), taki wykaz sporządzony w dniu 22 marca 2017r przedłożył , nie ujawniając w nim prawa użytkowania wieczystego do nieruchomości.

W toku prowadzonego pod sygnaturami akt (...) powód wystąpił z wnioskiem o wszczęcie egzekucji z prawa użytkowania wieczystego z nieruchomości położonej w T., przy ul. (...), objętej księgą wieczystą nr (...).

Wszczęcie egzekucji przez powoda z tego składnika majątku dłużnika zostało ujawnione poprzez wpis w tej księdze. Na podstawie zajęcia wierzytelności dłużnika z tytułu czynszu dzierżawnego w okresie od 5 grudnia 2016 roku do 29 marca 2018 roku komornik wyegzekwował łącznie kwotę 293.500,02 zł.

Sąd Okręgowy ustalił także , iż prawo użytkowania wieczystego gruntu w T. przy ul. (...) stanowiło uprzednio i stanowi w czasie trwania postępowania rozpoznawczego przed Sądem I instancji jedyny składnik majątku T. S. (1).

Nieruchomość ta , składająca się z działki nr (...) z obrębu (...) obciążona jest 21 hipotekami . Na pierwszym i drugim miejscu w dziale IV księgi wieczystej nr (...), prowadzonej dla tej nieruchomości jest ujawniony jako uprawniony pozwany P. F. (1)

Na pierwszym miejscu w dziale IV tej księgi, wpisana jest hipoteka przymusowa zwykła na kwotę 190.471,28 zł, zabezpieczająca umowę pożyczki zawartą w dniu 8 grudnia 2006 roku przez T. i J. S..

Na drugim miejscu została ujawniona na rzecz tego samego wierzyciela hipotecznego hipoteka przymusowa zwykła w kwocie 330.000 zł , wynikająca z umowy pożyczki zawartej w dniu 15 stycznia 2007 roku przez te same osoby.

Na ósmym miejscu została wpisana hipoteka przymusowa na rzecz P. F. (1) , w kwocie 80.000 zł stanowiąca zabezpieczenie wierzytelności wynikającej z tytułu wykonawczego.

Natomiast na jedenastym miejscu została ujawniona hipoteka przymusowa do kwoty 600.000 zł ustanowiona na rzecz pozwanego P. W. (1). Hipoteka ta zabezpiecza wierzytelność wynikającą z tytułu wykonawczego – aktu notarialnego Rep.(...) z dnia 12 października 2011 roku, zaopatrzonego klauzulą wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w T. z dnia 7 listopada 2011 roku, sygn. akt (...)

W toku postępowania egzekucyjnego , w dniu 10 grudnia 2018 r., została przeprowadzona licytacja nieruchomości prawo do której ma dłużnik , na której licytant P. F. (1) zaoferował nabycie licytowanego prawa wieczystego użytkowania za kwotę 1.636.929,75 zł.

Sąd Rejonowy w T. postanowieniem z dnia 1 grudnia 2018 roku, wydanym w sprawie (...) udzielił mu przybicia. Postanowienie to było na datę zamknięcia rozprawy przez Sąd Okręgowy było nieprawomocne, albowiem zostało zaskarżone przez dłużnika.

Ocenę prawną roszczeń powoda , Sąd I instancji poprzedził uwagami wstępnymi o charakterze porządkującym , w których konkluzji uznał , że przedmiotem tej oceny w pierwszej kolejności jest, zgłoszone jako główne, w piśmie procesowym powoda z dnia 13 czerwca 2018r modyfikującym jego poprzednie stanowisko procesowe , roszczenie pauliańskie , odnoszące się do czynności prawnej pomiędzy pozwanymi a jego dłużnikiem T. S. (1) w postaci aneksu nr (...) z 14 czerwca 2013r do umowy dzierżawy nieruchomości , zawartej pomiędzy nimi w dniu 12 października 2010r.

Na jej wstępie, uznając roszczenie A. H. (1) za usprawiedliwione , przytoczył wynikające z normy art. 527 kc przesłanki , których potwierdzenie decyduje o jego uwzględnieniu co do zasady.

Następnie odniósł je do stanu faktycznego ustalonego w sprawie , a stwierdzenia argumentacyjne i wnioski Sądu I instancji ,uzasadniające decyzję o uwzględnieniu tego roszczenia powoda można podsumować w sposób następujący :

a/ przedmiotem zaskarżenia jest czynność prawna mająca postać zawarcia aneksu numer (...) z dnia 14 czerwca 2013 roku, do umowy dzierżawy zawartej między dłużnikiem powoda , a pozwanymi P. F. (1) i P. W. (1), będącymi współnikami spółki cywilnej (...)s.c. w T..

Była de facto czynnością odpłatną, chociaż T. S. (1) na jej podstawie wstrzymał naliczanie czynszu i odstąpił od rozliczenia z dzierżawcami wartości pożytków , które nieruchomość mogła przynosić. O jej odpłatności świadczy jednak to , iż w zamian za to pozwani zobowiązali się wykonać remont i zmodernizować budynki , znajdujące się na tej nieruchomości. Jakkolwiek [jak wskazuje Sąd Okręgowy] można mieć zasadnicze wątpliwości co do tego czy i jaka miała być rzeczywiście kwota tego świadczenia wzajemnego, to jednak decyduje ono od odpłatnym charakterze czynności fraudacyjnej jako takiej,

b/ fakty ustalone w sprawie potwierdzają , że T. S. (1) , w chwili jej dokonywania był dłużnikiem powoda . A. H. (1) przysługiwało wobec niego szereg wierzytelności potwierdzonych w tytułach wykonawczych, których terminy wymagalności są wcześniejsze niż data czynności , którą powód kwestionuje roszczeniem pauliańskim ,

c/ niewypłacalność to niemożność spełnienia świadczenia przez dłużnika, w chwili żądania zaspokojenia. Oznacza ona taki stan jego majątku , przy którym egzekucja prowadzona zgodnie z przepisami kodeksu postępowania cywilnego nie może przynieść zaspokojenia wierzytelności pieniężnej przysługującej przeciwko niemu. Identycznie należy traktować sytuację, gdy w majątku dłużnika pozostają źródła dochodów, jednak o tak niewielkich rozmiarach, że egzekucja pretensji finansowej wierzyciela rozciągnie się w czasie , łącząc się z konicznością poniesienia przez niego dodatkowych

kosztów. Stan tak rozumianej niewypłacalności i wynikające z niego pokrzywdzenie wierzyciela, musi istnieć w chwili orzekania o żądaniu powoda poszukującego ochrony.

Ta przesłanka została przez powoda w postępowaniu dowiedziona.

T. S. (1) w chwili orzekania i od wielu lat wcześniej, jest całkowicie i trwale niewypłacalny. Jedyne jego majątek stanowi nieruchomości, która jest jednak obciążona hipotekami znacznie przekraczającymi jej wartość. Okolicznością potwierdzającą ten stan po stronie dłużnika jest fakt, że wieloletnia egzekucja prowadzona przez powoda A. H. (1) doprowadziła do zaspokojenia jego wierzytelności w znikomej części i nie daje perspektyw na zaspokojenie jego wierzytelności w większym rozmiarze. Wobec dłużnika prowadzone jest zresztą szereg egzekucji zainicjowanych także przez innych wierzycieli.

Stan niewypłacalności dłużnika miał przy tym miejsce zarówno w dacie dokonywania zaskarżonej czynności czyli w czerwcu 2013 roku, jak i w chwili wyrokowania przez Sąd I instancji,

d/ kwestionowana czynność prawna co najmniej pogłębiła ten stan majątku T. S. (1).

Już w umowie dzierżawy z dnia 12 października 2010 roku zastrzeżono, że wszelkie nakłady poczynione przez dzierżawców, przekraczające jednorazowo kwotę 5.000 złotych będą rozliczane przez potrącenie z należnością z czynszu dzierżawnego za okresy przyszłe. W aneksie numer (...) do tej umowy, zawartym w dniu 4 listopada 2010r., strony umowy postanowiły, że rozliczane mogą być w ten sam sposób wszelkie nakłady, niezależnie od ich wartości. W tej sytuacji nie było żadnych przeszkód, aby nakłady na remonty składników infrastruktury znajdujących tej nieruchomości, zgodnie z umową były rozliczane także po dniu 14 czerwca 2013 roku.

Zawarty w dniu 14 czerwca 2013 aneks nr (...) nie stwierdzał jednak prawa do takiego rozliczania nakładów, ale rzecz zupełnie inną, a mianowicie, iż T. S. (1) w zupełności rezygnuje z naliczania dzierżawcom czynszu przez okres 38 miesięcy, jak również z pobierania pożytków z tej nieruchomości i to niezależnie od tego, czy w ogóle i jaka kwota byłaby w tym okresie wydatkowana przez pozwanych na remonty.

W efekcie pozwany nie tyle zezwolił na dokonywanie takiego rozliczania wzajemnych należności z dzierżawcami ale zupełnie się swojej należności wobec nich, zrzekł.

W tej sytuacji, pozbawił tym samym tak siebie jak i swoich wierzycieli prawa do pobrania tego czynszu za okres 38 miesięcy, a zatem uzyskania wierzytelności w kwocie łącznej 380.000 złotych. Brak tej sumy w jego majątku, w sposób oczywisty pogłębiło stan niewypłacalności dłużnika powoda,

e/ nie ma przy tym, zdaniem Sądu I instancji, znaczenia dla oceny roszczenia pauliańskiego A. H. (1), jako usprawiedliwionego to, czy i jaka kwota została faktycznie wydana na remonty budynków przy ul. (...) w T. .

Jeśli by uznawać aneks nr (...) za obowiązujący, to niezależnie od tego jaka byłaby kwota wydatkowana na prace remontowe, T. S. (1) zrzekł się prawa do otrzymywania czynszu, a tym samym nie mógł dokonywać rozliczeń z należnościami z tytułu [wartości] tych prac.

Skutkiem dokonania tej czynności było zatem wyjście z majątku dłużnika kwoty 380.000 złotych. Nie ma żadnego znaczenia, czy w tym okresie 38 miesięcy pozwani robili na spornej nieruchomości jakieś remonty, czy też ich nie robili, oraz ewentualnie jaka była ich wartość. Możliwość dokonania potrąceń kwoty wykonanych remontów przez odliczenie ich od czynszu aktualizowałaby się dopiero z chwilą zakończenia obowiązywania aneksu numer (...), albowiem dopóki aneks ten obowiązywał strony umowy nie mogły dokonywać żadnych rozliczeń wzajemnych wierzytelności z opisanych wyżej podstaw.

Gdyby dłużnik zaskarżonej czynności nie dokonał jej powód mógłby skierować egzekucję do przysługującej mu wobec pozwanych wierzytelności czynszowej, a tym samym jego szanse zaspokojenia wierzytelności własnej - przynajmniej w części - byłyby większe niż w stanie wywołanym zawarciem kwestionowanego aneksu,

e/ fakty ustalone w sprawie stanowią podstawę dla usprawiedliwionego wniosku , że dłużnik miał świadomość , że zawierając ten aneks działa z pokrzywdzeniem wierzycieli

T. S. (1) wiedział w 2013 r. o tym, że toczą się przeciwko niemu liczne egzekucje komornicze, jego prawo do nieruchomości przy ul. (...) w T. jest zajęta przez komornika, a on sam miał pełną świadomość swojej niewypłacalności, skoro przez całe lata nie czynił nic, aby choć w części spłacić długi. Zresztą ten stan świadomości potwierdził w trakcie zeznań przed Sądem I instancji w charakterze świadka,

f/ podstawą dla przyjęcia , że pozwani wiedzieli , iż podejmując z nimi kwestionowaną czynność prawną, wydierżawiający działa z pokrzywdzeniem wierzycieli jest domniemanie wskazane w paragrafie 4 art. 527 kc , którego P. F. (1) i P. W. (1) w postępowaniu rozpoznawczym skutecznie nie podważyli.

Z ustaleń dokonanych w sprawie wynika natomiast , że pomiędzy nimi a T. S. (1) były utrzymywane nie tylko relacje koleżeńskie ale także biznesowe związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, mające charakter stałych relacji o tym charakterze. Fakt pozostawania w stałych stosunkach gospodarczych pozwanych i dłużnika przesądza zawarcie umowy dzierżawy i następnie wieloletnie jej wykonywanie.

Co więcej , pozwani przyznali , że już przed zawarciem umowy dzierżawy wiedzieli o tym, iż T. S. (1) ma długi. Tylko one powstrzymały P. F. (1) przed wcześniejszym zakupem prawa do nieruchomości przy ul. (...).

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach procesu była norma art. 98 kpc

W apelacji od tego orzeczenia pozwani , zaskarżając je w całości , domagali się jego zmiany i oddalenia powództwa oraz obciążenia powoda kosztami procesu i postępowania przed Sądem II instancji. Jako wniosek ewentualny sformułowali żądanie uchylenia wyroku z 31 października 2019r i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Środek odwoławczy został oparty na następujących zarzutach :

a/ naruszenia prawa procesowego , w sposób mający dla treści wyroku istotne znaczenie , a to art. 233 par. 1 kpc., w następstwie przekroczenia granic swobodnej oceny zgromadzonych dowodów i zastąpienia jej oceną dowolną.

Podnoszonej wadliwości apelujący upatrywali w tym , że :

Sąd Okręgowy niezasadnie , w oparciu o nieoprawną ocenę dowodów przyjął , że na podstawie aneksu nr (...) do umowy zawartej przez strony w dniu 12 października 2010r., dłużnik powoda zrzekł się świadczenia z tytułu czynszu dzierżawnego za okres 38 miesięcy, nie uzyskując w zamian żadnego ekwiwalentu , podczas gdy była nim wartość prac remontowo- modernizacyjnych , w budynkach znajdujących się na nieruchomości przy ul. (...) w T.. Stąd teza Sądu , iż kwestionowaną czynnością z 14 czerwca 2013r, doszło do pogłębienia się stanu niewypłacalności dłużnika jest wadliwa,

- na nie dokonaniu przez Sąd Okręgowy ustaleń faktycznych , w odniesieniu do tego czy w sytuacji nie zawarcia aneksu nr (...), powód uzyskałby realną możliwość zaspokojenia swoich wierzytelności. Zdaniem skarżących okoliczności faktyczne potwierdzają , iż tego rodzaju możliwość, także w takim przypadku , była wykluczona,

- na niezasadnym uznaniu ,że rozmiar rzeczowy i wartość prac remontowo – modernizacyjnych w budynkach na nieruchomości w T. nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia , w sytuacji gdy uprawnionym jest wniosek przeciwny , a ustalenie tej wartości mogłoby potwierdzić , że pozwani zawierając aneks , nie osiągnęli żadnej korzyści majątkowej,

- na nietrafnym przyjęciu , że poprzez kwestionowaną przez powoda czynność prawną apelujący uzyskali korzyść majątkową nieodpłatnie mimo , że jej ekwiwalentem były nakłady , których dokonali w infrastrukturze znajdującej się na nieruchomości prawo do której miał dłużnik[który je zatrzymał].

b/ naruszenia prawa materialnego poprzez nieprawidłowe zastosowanie:

art. 527 i 6 kc jako następstwa nie uwzględnienia przez Sąd niższej instancji , że to powód ma dowieść w procesie realizacji wszystkich przesłanek skargi pauliańskiej,

art. 5 kc w zw. z art. 527 kc jako następstwa nie wzięcia pod rozwagę przez Sąd Okręgowy , w ramach oceny roszczenia , iż powód odmawiał przyjmowania zapłat części świadczeń od dłużnika , które ten chciał spełniać dobrowolnie, w trakcie trwania postępowań egzekucyjnych/ poza ich ramami /. Zaniechanie to wskazuje , że swoim działaniem A. H. (1) doprowadził świadomie do stanu niezaspokojenia swoich wierzytelności , co wyklucza uznanie jego roszczenia zgłoszonego jako główne , za usprawiedliwione,

art. 527 par. 1 kc , jako konsekwencji nie uwzględnienia przez Sąd , który powództwo pauliańskie niezasadnie uwzględnił , że pozwani nie otrzymali na podstawie czynności z dłużnikiem z dnia 14 czerwca 2013r żadnego ekwiwalentu wartości swoich prac remontowych.

Nie osiągnięcie przez nich korzyści z tej czynności powinno prowadzić do oddalenia powództwa w warunkach , gdy uznanie go za zasadne wymaga kumulatywnego potwierdzenia realizacji wszystkich przesłanek wymienionych w art. 527 par. 1 kc ,

art. 527 par. 1 i 2 kc , który został , zdaniem skarżących , wadliwie zastosowany w taki sam , jak powyżej , sposób skoro dłużnik powoda otrzymał w zamian za nienaliczanie czynszu dzierżawnego świadczenie wzajemne , w postaci wykonania prac remontowo - modernizacyjnych , których wartość zatrzymał , a zwiększyły one wartość nieruchomości , której był użytkownikiem wieczystym.

Odpowiadając na apelację powód domagał się jej oddalenia , jako pozbawionej usprawiedliwionych podstaw oraz obciążenia przeciwników procesowych kosztami postępowania apelacyjnego.

A. H. (1) złożył zażalenie na zawarte w punkcie II sentencji wyroku z 31 października 2019r rozstrzygnięcie o kosztach procesu.

Opierając środek odwoławczy na zarzucie naruszenia art. 98 par 1, 2 i 3 kpc w zw. z par 2 ust. 1 w zw. z ust. 2 i par. 2 pkt 6 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 [DzU z 2015 poz. 1800] poprzez jego nieoprawne zastosowanie , domagał się we wniosku zażalenia , zmiany tej części orzeczenia , poprzez podwyższenie kwoty należnej mu z tytułu kosztów do sumy łącznej 21 595 zł , w tym 10 800 zł , tytułem zastępstwa procesowego.

W motywach swojego stanowiska podnosił , iż wartość przedmiotu sporu [także po ostatecznej modyfikacji żądania skarżącego była wyższa aniżeli 200 000 złotych. Wobec tego przyjęta przez Sąd I instancji stawka wynagrodzenia , która zdecydowała o rozmiarze obowiązku nałożonego na pozwanych z tytułu kosztów została , w sposób nieuzasadniony , zaniżona.

Odpowiadając na zażalenie pozwani domagali się jego oddalenia jako nieuzasadnionego oraz przyznania na swoją rzecz od przeciwnika kosztów postępowania zażaleniowego.

Rozpoznając apelację i zażalenie , Sąd Apelacyjny rozważył :

Środki odwoławcze stron nie są uzasadnione i podlegają oddaleniu.

Rozpoczynając ich ocenę od apelacji P. F. (1) i P. W. (1) , na wstępie przypomnieć dla porządku należy , że sformułowany w środku odwoławczym zarzut procesowy może zostać uwzględniony jedynie wówczas , gdy w wyniku wykazanego w jego ramach błędu w sposobie postępowania Sądu doszło do następstw mających dla treści wydanego orzeczenia istotne znaczenie, na tę treść wpływając. Inaczej mówiąc , gdyby nie zasadnie wyknięty błąd formalny

Sądu, orzeczenie byłoby inne. Bez istnienia takiego związku pomiędzy nim , a tak identyfikowanym następstwem, zarzut nie może być uznany za trafny , nawet gdyby do naruszenia proceduralnego rzeczywiście doszło.

Nie mają racji pozwani , podnosząc zarzut przekroczenia przez Sąd Okręgowy granic swobodnej oceny dowodów i zastąpienie jej oceną dowolną , która w swoich konsekwencjach doprowadzić miała do wad w zakresie ustaleń , które szczegółowo wytknęli.

Jego skuteczne postawienie wymaga od strony wykazania na czym , w odniesieniu do zindywidualizowanych dowodów polegała nieprawidłowość postępowania Sądu, w zakresie ich oceny i poczynionych na jej podstawie ustaleń.

W szczególności strona ma wykazać dlaczego obdarzenie jednych dowodów wiarygodnością czy uznanie, w odróżnieniu od innych, szczególnego ich znaczenia dla dokonanych ustaleń , nie da się pogodzić z regułami doświadczenia życiowego i [lub] zasadami logicznego rozumowania , czy też przewidzianymi przez procedurę regułami dowodzenia.

Nie oparcie stawianego zarzutu na tych zasadach , wyklucza uznanie go za usprawiedliwiony, pozostając dowolną , nie doniosłą z tego punktu widzenia polemiką oceną i ustaleniami Sądu niższej instancji.

/ por. w tej materii , wyrażające podobne stanowisko , powołane tylko przykładowo, orzeczenia Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2001, sygn. IV CKN 970/00 i z 6 lipca 2005 , sygn. III CK 3/05 , obydwa powołane za zbiorem Lex/

Ponadto nie można tracić z pola widzenia również , że swobodna ocena dowodów stanowi jeden z podstawowych elementów składających się na jurysdykcyjną kompetencję Sądu , który dowody bezpośrednio przeprowadza.

Ma to m. in. i takie następstwo , że nawet w sytuacji w której z treści dowodów można , w zakresie ustaleń , wyprowadzić równie logiczne , chociaż przeciwne do przyjętych przez Sąd I instancji wnioski , to zarzut naruszenia normy art. 233 §1 kpc , pomimo to , nie zostanie uznany za usprawiedliwiony.

Dopóty , dopóki ocena przeprowadzona przez Sąd ocena mieści się w granicach wyznaczonych przez tę normę procesową i nie doznały naruszenia wskazane tam jej kryteria , Sąd Odwoławczy obowiązany jest oceną tę , a co za tym idzie także wnioski z niej wynikające dla ustaleń faktycznych , aprobować .

To w jaki sposób apelujący umotywowali ten zarzut wyklucza jego podzielenie.

Oto bowiem w miejsce rzeczowej , opartej na opisanych wyżej zasadach , krytyki oceny dokonanej przez Sąd I instancji , poprzestają na polemice z nią , która wyczerpuje się w przeciwstawieniu jej oceny własnej , zdaniem P. F. (1) i P. W. prawidłowej , która prowadzi także do innych niż ustalił je Sąd , faktów . Ich zdaniem okoliczności , odpowiadające ich wersji zdarzeń , w pełni potwierdzają , że roszczenie pauliańskie oponenta procesowego jest niezasadne.

Tak zbudowany zarzut już tylko z podanych przyczyn nie może zostać podzielony.

Zatem jedynie uzupełniająco należy wskazać , iż wbrew stanowisku pozwanych z dowodów przedstawionych przez powoda wynikało, że w wyniku zawarcia aneksu nr (...) do umowy dzierżawy , już wówczas niewypłacalny w rozumieniu art. 527 par. 2 kc dłużnik , zdecydował się na niepobieranie czynszu dzierżawnego od pozwanych przez okres 38 miesięcy , co przy przyjętej umownie jego stawce 10 000 złotych miesięcznie , skutkuje wnioskiem , że w ten sposób pogłębił ten stan , skoro żaden z wierzycieli , w tym powód nie mógł zaspokoić się z tej wierzytelności , która powinna była znaleźć się w majątku T. S. (1) , a o której nie wejściu do niego zdecydowało zawarcie czynności trafnie zidentyfikowanej przez Sąd I instancji jako mającej charakter fraudacyjny.

Budowanie omawianego zarzutu na twierdzeniu , że dłużnik otrzymał w ramach realizacji umowy dzierżawy nieruchomości , ukształtowanej przez aneks nr (...) ekwiwalent własnego świadczenia , stąd niezasadnie Sąd I instancji przyjął opisany wyżej skutek co do kondycji finansowej i majątkowej dłużnika , jest o tyle nie trafne , że opiera się tylko i wyłącznie na twierdzeniach pozwanych o ekwiwalentności świadczeń wzajemnych obu stron umowy dzierżawy.

Dokumenty znajdujące się w aktach, a szczególności przedstawione przez pozwanych rozliczenie czynszu dzierżawnego za poszczególne, zamknięte okresy obowiązywania umowy z 12 października 2010r., w kształcie nadanym przez obydwu aneksy w tym aneks nr (...) / k. 47-52 akt/, jest wyłącznie oświadczeniem wiedzy osób pod tymi rozliczeniami podpisanymi.

Stwierdzenie , że świadczenie pozwanych [odpowiadające wartości dokonanych nakładów remontowo – modernizacyjnych] rzeczywiście miało wobec wierzytelności dłużnika ekwiwalenty charakter wymagałoby weryfikacji rodzaju i rzeczywistej wartości oraz przydatności tych napraw , a także potwierdzenia rzeczywistego ich wykonania.

Mogłoby to nastąpić tylko za pośrednictwem opinii biegłego odpowiedniej specjalności, którego to dowodu pozwani nie wnioskowali.

Już tylko uzupełniająco należy wskazać , że rodzaj standard a także rzeczywisty zakres rzeczowy tych prac , może budzić istotne wątpliwości, skoro szacując na potrzeby postępowania egzekucyjnego wartość nieruchomości, prawo do którego służyło dłużnikowi , według stanu na dzień 1 sierpnia 2018r , a zatem już po ukończeniu tych robót mających być wykonanymi przez pozwanych - rzeczoznawca majątkowy A. K. oceniła standard budynków i ich wykończenia jako niski , a część pomieszczeń jako kwalifikującą się do remontu. Ten stan był jednym z elementów decydujących o obniżeniu przyjętej przez ekspertkę wartości szacunkowej nieruchomości jako całości.

/ por. str. 21, 22 i 28 operatu szacunkowego - w załączeniu/.

Co więcej, powiedzieć należy , iż to na pozwanych spoczywał ciężar wykazania okoliczności świadczących o tej ekwiwalentności skoro twierdzili , w opozycji do powoda , który odwoływał się do wymiernego uszczuplenia kwestionowaną czynnością majątku T. S. (1) na kwotę 38 000 złotych , że wartość prac , które zrealizowali taką równowartość świadczenia dłużnika , , eliminującą przesłankę [pogłębienia] stanu niewypłacalności , rzeczywiście z punktu widzenia ekonomicznego , stanowi.

Nie mają racji apelujący , gdy nieprawidłowości ustaleń prowadzących do wydania negowanego wyroku , upatrują w braku konstatacji faktycznych co do tego , czy w warunkach nie zawarcia aneksu z 14 czerwca 2013r [i uzyskiwania czynszu dzierżawnego p[rzez dłużnika] powód mógłby zaspokoić egzekucyjnie chociażby w większej części swoje wierzytelności wobec niego.

Sąd I instancji nie miał obowiązku czynić takich ustaleń z urzędu. To pozwani twierdząc , że warunki uwzględnienia skargi pauliańskiej nie są spełnione , a w szczególności , iż nie istnieje związek przyczynowy pomiędzy zawarciem aneksu nr (...) a stanem [zakresem] nie wypłacalności dłużnika [do tego należy sprowadzić tezę , że powód nawet w sytuacji nie podpisania go nie mógłby takiego zaspokojenia swoich pretensji finansowych uzyskać , powinni byli okoliczności takich dowodzić. Nie uczynili tego.

Nie jest przy tym wystarczającymi i nie mogą tego obowiązku po ich stronie znieść twierdzenia zawarte w motywach zarzutów materialnych, w ramach których skarżący podnoszą , że powód miał wskazywać , że na podstawie podziału sumy uzyskanej z egzekucji uzyska zaspokojenie swoich wierzytelności co najwyżej w minimalnym zakresie.

To także P. F. (1) i P. W. (1) powinni byli wykazać , że nie osiągnęli z czynności fraudacyjnej jakiegokolwiek korzyści , tym bardziej , że w ramach omawianego zarzutu nie kwestionują tego , iż korzystając z nieruchomości przy ul. (...) w T., nie opłacali w okresie 38 miesięcy czynszu dzierżawnego. Nie może budzić wątpliwości , że jest to korzyść dla ich majątków. Także i w tym zakresie takiej aktywności dowodowej nie przejawiali.

W związku argumentacją , którą powołali dla wykazania zasadności tego zarzutu dodać jeszcze należy , że nawet w sytuacji , gdyby pozwani wykazaliby , że świadczenia obu stron podpisujących aneks nr (...) były w czasie jego obowiązywania ekwiwalentne to musieliby także dowieść , że to aktywo majątkowe rzeczywiście weszło do majątku dłużnika a co więcej i przede wszystkim , że A. H. (1) powód mógł chociażby potencjalnie zważywszy na

reguły określające sposób podziału sumy uzyskanej z egzekucji , zaspokoić z niego chociażby część swoich pretensji finansowych wobec T. S. (1).

Uznając zatem , że zarzut procesowy pozwanych nie jest usprawiedliwiony , Sąd Apelacyjny odpierając go , przyjmuje jako własne ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy.

Należy je uzupełnić tylko o okoliczność , która nie była pomiędzy stronami sporna .

W chwili zamknięcia rozprawy przed Sądem II instancji użytkownikiem wieczystym nieruchomości położonej w T. przy ul. (...) oraz właścicielem znajdujących się tam budynków jest pozwany P. F. (1) , który nabył te prawa w ramach postępowania egzekucyjnego przeciwko T. S. (1).

Nie jest uzasadniony żaden ze sformułowanych przez pozwanych zarzutów materialnych.

Uwzględniając uwagi i wnioski poczynione przy omawianiu zarzutu procesowego albowiem argumentacja mająca wspierać zarzuty materialne jest bardzo zbliżona do tej , którą P. F. (1) i P. W. (1) posłużyli się dla uzasadnienia tego zarzutu , taka ich ocena wymaga uzupełnienia tylko o następujące stwierdzenia.

- nie można zasadnie twierdzić , że roszczenie pauliańskie A. H. (1) jest przejawem nadużycia przez niego prawa podmiotowego.

To , że dłużnik [poza postępowaniem egzekucyjnym] deklarował zapłaty kwot częściowych na poczet wierzytelności powoda , nie może uzasadnić takiego wniosku.

Z ustaleń poczynionych w sprawie wynika , że T. S. (1) , w ramach dobrowolnych wpłat zawsze przekazywał powodowi jedynie niewielkie kwoty. Pozwani nawet nie twierdzą , że A. H. (1) odmówił przyjęcia sum większych , a tym bardziej takich , które łącznie stanowić mogły całkowite zaspokojenie jego pretensji finansowych , który ubiega się o wywołanie takiego skutku już około 10 lat , jak dotąd nie osiągnąwszy go .

Zarzut zbudowany na odwołaniu się do rozkładu ciężaru dowodzenia przesłanek uwzględnienia skargi pauliańskiej nie może być skuteczny , a w odwołaniu się także do uwag poczynionych wyżej , Sąd Odwoławczy podziela stanowisko prawne Sądu Okręgowego co do tego , że powód obciążający go ciężar dowodzenia w postępowaniu udźwignął.

Nie mają racji apelujący , gdy [także] w ramach zarzutów materialnych , odwołują się do nieosiągnięcia , poprzez podpisanie aneksu nr (...) do umowy dzierżawy z dłużnikiem powoda , korzyści majątkowej oraz do tego , iż czynność ta nie była dokonana z pokrzywdzeniem oponenta procesowego.

W tych materiach Sąd II instancji także się wypowiadał uprzednio i powtarzanie tych samych lub bardzo zbliżonych argumentów , wskazujących na niezasadność stanowiska P. F. (1) i P. W. (1) , nie jest w tym miejscu celowe.

Dla porządku dostrzec też należy , że ramach rozbudowanych redakcyjnie zarzutów materialnych , pozwani nie kwestionują istnienia podstaw do zastosowania w rozstrzyganej sprawie domniemania z par. 4 art. 527 kc , opartego na ustaleniu , że jako przedsiębiorcy pozostawali w czasie zawierania fraudacyjnej czynności w stałych stosunkach gospodarczych z dłużnikiem. To pozwala na przyjęcie , iż mieli świadomość , iż podpisując z nimi w dniu 14 czerwca 2013r aneks do umowy dzierżawy T. S. (1) działał z pokrzywdzeniem wierzycieli.

Dlatego w uznaniu , iż żaden z zarzutów na których opiera się apelacja P. F. (1) i P. W. (1) nie jest uzasadniony , Sąd Apelacyjny oddalił ją , na podstawie art. 385 kpc w zw z art. 527 par. 1, 2 i 4 kc.

Rozpoznając zażalenie , Sąd Apelacyjny uznał je za bezzasadne.

Wbrew zarzutowi powoda Sąd Okręgowy nie popełnił błędu w zakresie przyjętych podstaw ustalenia należnego jego zawodowemu pełnomocnikowi będącemu adwokatem , wynagrodzenia.

W pozwie wartość przedmiotu sporu została określona na kwotę 120 000 złotych i od niej A. H. (1) wniósł wymaganą opłatę sądową. To, że modyfikując pierwotne żądanie pismem procesowym z dnia 3 czerwca 2018r., określił tę wartość na kwotę wyższą 214 879 zł., dla oceny podstawy określenia stawki wynagrodzenia pełnomocnika za postępowanie przed Sądem I instancji nie miało znaczenia.

Oto bowiem po myśli paragrafu 19 Rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 [DzU z 2015 poz. 1800 ze zm] , tego rodzaju zmiana jest brana pod uwagę z rozważanego punktu widzenia dopiero poczynając od następnej [kolejnej instancji] w której toczy się spór stron.

W warunkach rozpoznawania zarówno apelacji jak i zażalenia , Sąd II instancji potraktował koszty rozliczane pomiędzy stronami na tym etapie postępowania jako koszty postępowania odwoławczego .

Stosując do tego rozliczenia norm art. 98 par 1 i 3 kpc w zw. z art. 108 par 1 i 391 par. 1 kpc., dokonał ich ustalenia poprzez kompensację należności z tego tytułu na rzecz A. H. (1) z należnością z tytułu postępowania zażaleniowego po stronie pozwanych.

Przy tym założeniu , zwrótywszy na wartości przedmiotów zaskarżeń określonych w apelacji i zażaleniu i fakt , iż obydwie strony były profesjonalnie reprezentowane przez adwokatów, na rzecz powoda została zasądzona suma 7200 złotych , stanowiącą różnicę pomiędzy tymi wzajemnymi należnościami , na jego korzyść.

SSA Regina Kurek SSA Grzegorz Krężolek SSO/ del / Krzysztof Lisek